



מפגש חמישי - אשר יצר את האדם בחכמה  
מעריך לשיעור

## האפס נישע העניינה על ברכת אשר יצר. למה, מכל הדברים העולם, אנו מודים הבוקר על מערכת העיכול, ועוד מתארים אותה כיצירת האדם החכמה, לא פחות. ואיך כה קשור בדיוק לכל העניין עלנו העולם-הכה והעבודת ה'!

**הצעה לפתיחה:** למה יש ברכה מיוחדת לשירותים? למה היא נאמרת בכל בוקר? ולמה  
מכל הדברים בעולם אנו מודים על מערכת העיכול כיצירת האדם בחכמה?

**מה שנראה:** ההסבר הפשוט הוא שכמו בכל דבר אנו מודים דווקא על הדברים הקטנים,  
שם נכרת הכרת התודה שלנו. מעבר לכך, אנו מברכים על הגוף (לא בכדי הרמ"א אומר  
לברכה גם בלא הליכה לשירותים). ועל הקשר של הגוף עם הנשמה. היכולת הפלאית  
של הגוף לשמור על עצמו היא הרפואה הגדולה ביותר, והיא מעידה על הקשר עם הרוח.  
יותר מכך, היכולת לברור את הטוב מרע, היא ענייננו בעולם הזה, וכפי שישנה בטבעיות  
בגוף (כשלא משבשים אותו), כך יש בטבעיות נפשנו, ועלינו לחשוף זאת.

**1.** המקור בגמרא. תשומת ליבך לכך שיש חתימה כפולה. וכן שמדובר על כלל  
העולם (כל בשר, ולא "חולי ישראל" כבשמונה-עשרה).

מתוך כך לשאלה המרכזית: למה לא לברך על המוח על היצירה בחכמה? + כוזרי  
שמשבח את הברכה הזאת וגדולתה.

**2.** השולחן ערוך מבאר באריכות את הברכה. נתמקד בשלושה דברים מרכזיים:  
הרפואה התמידית שיש בגוף, הקשר בין הגוף לנשמה, והיכולת לברור את הטוב  
והרע. וכדלקמן.

**3.** יש קשר בין מה שקורה בגוף לבין מה שקורה בנפש. כך ברבינו ובחיי. וכך ברב  
וולבה. (הרב קוק: התאמת הפכים והתמזגות).

**4.** לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן. המן – הלחם מן השמים, היה נבלע באיברים.  
זה מבטא מדרגה רוחנית של קשר בין התזונה לגוף ובין התזונה של הנשמה  
והחיים. (פסקה זוהמתן במעמד הר סיני, ואולי לקראת המעמד הכינו גם גופם).

**5.** מערכת העיכול בוררת את הטוב מהרע ובעצם מדייקת את עבודתנו בעולם הזה.  
לא בכדי אנו מברכים עליה בבוקר, וזוכרים שיש טוב ויש רע. ויותר מכך שככל  
שהנשמה תהיה מחוברת בתוכנו, הברור יהיה יותר פשוט ומדויק.